

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponta, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Helyi hirdetés...
Külföldi hirdetés...
Hirdetési díj...
Hirdetési díj...
Hirdetési díj...

Hirdetési díj: Helyi hirdetés...
Külföldi hirdetés...
Hirdetési díj...
Hirdetési díj...
Hirdetési díj...

Kéziratok vissza nem adandók.

Bizottsági tagok választása.

Debreczen, decz. 6.

A debreczeni kormánypart a városi bizottsági tagok választása ügyében szerdán d. u. a »Bika« szállóiban értekezletet tartott. Az értekezletet zárt körűvé tették, hogy megállapodásból minél kevesebb jusson nyilvánosságra.

Mi előre figyelemztettük pártunk tagjait, hogy legyenek ébren és vigyázzanak! Most már tudjuk a kormánypart titkolózásának okát és ramutathatunk, hogy figyelemztetésünk alapos volt. Ugyanis a kormánypart és pártunkivüliek egy része szövetkezett azon a nyilvános pártgyűlésnek összehívott, de zárt körűvé tett s a megjelent tagok csekély száma miatt ugynevezett értekezleten.

Szövetségünk egybekötött kapcsán azon jelszót választották, hogy őket a városi bizottsági tagok választásánál nem politikai pártsemptokok vezéreljék. De a jelszó csak külszin, valódi tény az, hogy névsorukból a függetlenségi és 48-as párti polgárokat csaknem mind kihagyták!

Mi azon nézetben voltunk a lezajlott városi tisztújítás előtt, mint azt akkor nyilván megírtuk, s azon nézetben vagyunk most is, hogy a már bent volt, az ügyekkel megismerkedett, és a tisztviselői állásait, vagy a bizottsági tagsággal egybekötött kötelességeiket hiven teljesített tagokat, akár polgárok azok, akár nem s bármelyik párthoz tartozzanak is, kidobálni nem helyes s az oly eljárás mellő elkeseredést szül.

Ugy értesülünk, hogy pártunk nagy választmánya ma este — lapunk megjelenése után — fog tanácskozni a teendő felől s így megállapodásait még nem közölhetjük, de most is felkérjük és felhívjuk pártunk minden tagját, hogy az általunk jelzett történetek után sorakozzanak azon jelszó alá, mely — megvagyunk győződve — hogy miként a városi tisztújítás alkalmával, ugy most is győzelmesen fog lobogni! Mert az nem lehet, annak nem szabad megtörténnie, hogy a Debreczen város tanácstermében tartandó városi közgyűlésekből éppen Debreczen város tő-

gyökeres polgársága rekesztessék ki s pártkülömbőség és minden valódi ok nélkül kidobáltassanak azok, kik városunk ügyeinek vezetésénél tettek által bizonyították be, hogy őket igazán nem pártérdek és nem egyes hatalmasok tetszése vagy nem tetszése, hanem a város valódi java és fejlődése vezérelte!

Belföldi hírek. Az elkeresztelési ügyben 597 kérvény érkezett be a képviselőházhoz. E kérvények — egyenként — mindnyájan azt hangsúlyozzák, hogy a vegyes házasságoknál a házastelek alapítását meg gyermekeik vallását. A kérvényeket a ház i áttérőben helyezik el, mivel a jelen ülésszakban többé már nem tárgyalhatók. — Szabadka város polgármesterévé ismét Mamucich László választott. — A katonikus autonómia létesítése tárgyában szükséges lépések megbeszélésére a kultusz-miniszter decz. 21-ére értekezletet hívott össze. — Ujtítokostanácsos. A király Pallavicini Sándor ögrófnak a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta. — Halálozás. Znamai Gusztáv, m. kir. nyugalmozott honvédezedes, 1. no 4 én Gyulaon elhunyt. — Brankovich György szerb patriarcha Zagrebba érkezett, hogy a tartománygyűlés tanácskozásában részt vegyen.

Országgyűlés. A képviselőház ülése decz. 4-én. A képviselőház csütörtökön egy mozgalmas ülést fejezte a honvédelmi budget s ezzel az egész költségvetési előirányzat tárgyalását. A via három kiemelt pont körül csoportosult. Az első a magyar katonai akadémiára vonatkozó, a melyre vonatkozólag Tóth Ernő, Bolgar Ferencz, Ugron Gábor, Thaly Kálmán, Póthy Ákos, Irányi Dániel és Horváth János Nándor felszólalásai arra kényszerítették a miniszterelnököt, hogy a magyar nyelvű és szellemű katonai neveléshez való gyökérrel az 1867-ki kiegyezésből folyóknak elismerje. Hogy azután a többség ebből azt a következtetést vont le, hogy Percezeinek a magyar katonai akadémiára vonatkozó határozati javaslatát nem fogadta el, ez mindenesetre jellemző a többség logikájára és hazafiságára.

A másik kiemelt pont volt az 1848—49-ki honvédek segélyezésének ügye. Pártunkról Thaly s különösen Irányi azt kívánja, hogy a kormány a segélyezések felől tegyen jelentést a képviselőháznak, a miben hallgatagon természetesen befoglaltatik az is, hogy az 1848—49-ki honvédek ellátása nem csupán a magán, illetőleg társulati jövedelnyesség ügye, hanem állami ügy, melynek intézése a kormány erkölcsi felelősséget vállal. A mi labanczaink azonban epp ezt onajttak kikerülni s Szapary egy furfangos okoskodással most is kitért előle, hogy

a 48—49-ki honvédek ilyen nagyon szelid formában is megkapja az erkölcsi elismerést.

A harmadik kiemelt pont Polonyi frappsans föfedezése volt, hogy Fejérváry miniszter fegyverbeszerzés című oly összeget preliminarált, mely saját adatai szerint nem felel meg a valóságnak.

A tanácskozás minden egy zajos incidens is fordult elő. Csáky Kálmán gróf jónak látta aradozó szavakkal dícsőit a közös hadsereg hagyományos szellemét. A baloldal zúgott és habogott s Jeszenszky László báró röviden, de nyomatékosan megmagyarázta a löcsei képviselőnek, hogy mi különbség van azok közt, a kik csak katonák, s azok közt, a kik magyarok is.

Végül az sem érdektelen, hogy a „hoch“ ismét megjelent a t. házban. Mikor a kormánypart a magyar katonai akadémiát leszavazta, akkor harsant fel ez a történelmi nevezetes egüvé lett szó s a „hegy“-ről, ahol Karolyi Gábor és Hentaller Lajos úl, felhúllámozott a Fejérváry miniszteriúskéig, s gróf Apponyi Albert akadémiát meg. Így végződött a költségvetési előirányzat tárgyalása.

A képviselőház ülése decz. 5-én. A megküldött magyar fegyvergyár ügyet tárgyalta tegnap a képviselőház, a miniszteri jelentés alapján. A vitát gf. Andrássy Gyula előadó vezette be, arra az álláspontra állván, hogy a honvédek harczerkeszégének erdeke követelte, hogy a honvédelmi miniszter nem adhat a magyar fegyvergyárnak több ha adékot és hogy kegytelen volt megkötni a szerződést a stejeri fegyvergyárral. Az előadó után báró Fejérváry Géza szólott pár szót az ellenékhöz, felszólítva azt, hogy a kérdés tisztázásának érdekében „mondjon el mindent, a mit tud.“ A miniszternek e felszólítása visszatetszést szült az ellenzéki padoon s Polonyi Géza azzal kezdte beszédét, hogy e felszólításban netalán lapfangó gyanúsítást viszaütasította. — Ezután Polonyi másfél órát tartó, nagyon erős logikával konstruált, es meglepően érdekes beszédben azt az álláspontot foglalta el, hogy a honvédelmi miniszternek két czelt kellett volna szem előtt tartania: a honvédek harczerkeszégét, és a magyar ipar érdeket, mely eminenter állami érdek.

Polonyi beszéde kitűnő jósgazsi beszéd, melyben Polonyi valóban erős alternatívák közé szorította a honvédelmi minisztert es akarat tudta odaállítani kérdést, hogy abból szükségkepen folyt az a két indítvány, melyet határozati javaslatában kifejezett. Egyik, hogy egy parlamenti bizottság vizsgálja meg a kérdést; a másik pedig az, hogy a fegyvergyár tartassék fenn es tessenek a lla miva. Polonyi után gróf Pongrácz Károly védte a miniszter eljárását. Utána Bolgar Ferencz szászterü beszédben bouczolta a fenforgó kérdés minden lenyeges

részét es alapos kételyeket ébresztett az iránt, hogy vajon a magyar fegyvergyár bukása nem lett volna-e elhárítható? Bolgar Ferencz is a Polonyi határozati javaslatát fogadta el. Szalaya Imre rövid felszólalása után az idő már 2 óra felé járván, az ülést véget ért.

Külföldi hírek. A szultán és az örvények. A konstantinápolyi örmény község előkelőbbjei a szultánhoz hódoló feliratot intéztek, melyben hűségüknek es ragaszkodásuknak élénk kifejezést adnak. — Gyilkos hideg Orenburg köráryékén oly nagy hideg uralkodik, hogy a pusztaságban 30 lovas kirgiz megfagyott s számos utas elpusztult. — Osztrák hóbort. Az osztrák kultusz-miniszter elrendelte, hogy az állami közepiskolák tanárai ünnepek alkalmakor egyenruhát tartsanak viselni. — Tifusz járvány tört ki Pisában. Eddig 800-an betegedtek meg. — Az osztrák költészet és. Dunajevszky osztrák pénzügyminiszter betérjesztette az 1891-ik évi költségvetési előirányzatot. A bevétel 564.473,948 frrtal, a kiadás 566.759,572 frrtal irányoztatott elő, így fölösleg gyanút 2.576,971 frr mutatkozik. — Bizalmi szavazat. A francia kamara bizalmat szavazott a kormányának. — Vilmos császár reform tervet el. A felsőbb oktatás reformja tárgyában összehívott nagy értekezlet tegnapelőtt nyílt meg Berlinben. A megnyitáson jelen volt Vilmos császár is, ki erőteljesen hangsúlyozta, hogy az iskolákban a nemzeti alapra kell fektetni a fősúlyt. Nem romaiakat es görögöket, hanem hazafias nemet ifjakat kell nevelni.

Dr. Koch és új gyógymódja.

— A »Debreczen« eredeti tudósítása. — Szaktudományunk oly nagy horderejű vívmányával állván szemben, mely ugy laikus, mint szak körökben eddig hallatlan forradalmat okozott; miután már előtvetett a véleményem szerint, különösen a szenvedő emberiségre nézve káros indiscretió a még befejezetlen kísérleteknek, a napi lapokban Dr. Kochnak is ellenére történt közléseivel es megvitásával: indittatva erem magam en is, aki elsőként sziettem Berlinbe, rövid 10 napi ott letem alatt, szorgos utánjárással az ottan világhírű tanárok szives előzetkenyessége mellett észlelt, a szobán levő kor minden fájánál végzet: oltásokrol es azok eredményeiről: magamaak alkotott véleményemet közölni.

Fentebbi kijelentésemhez hiven tartózkodni fogok, lehetőleg a nagy közönséget kevésbé érdeklő, mert előltük érthetelen, mélyebb fejtegetésektől, igyekszem lehetőleg tárgyilagos es érthető lenni.

Egy reánk nézve ma még titkos szerrel állván szemben, talán nem érdektelen, ha elmondom, hogy ez mégis mert okozott oly forrongást; hoitt most nagy garra: hirdetett csodaszer figyelemben sem részesült. Ennek oka, mert Dr. Koch az orvosi tudománynak

A „DEBRECZEN“ TÁRSÁJA

Egy harisnya története.

Ott kötögetett a kis leány mindennap az ablaknál. Kis fehér ujjai sebesen forgatták a kötötkeket s a pamutszemek egyenként, gyorsan simultak egymáshoz. A harisnya mindennap jobban-jobbba formódott, míg végre ott feküdt teljesen bevégezve a kis leány varró asztalkáján. Olyan örömet okozott szegénykének, mikor készen látta a szép fehér harisnyát es elgondolkodott rajta sokáig, hosszasan, hogy mennyi kedves időbe került ez neki, míg megkötötte. Emlekezik jól, hogy mikor megkezdte, éppen akkor ment el az ablak alatt egy sápadt arcú, barna fiatal ember — felnezeit rá, ő egy perczre zavarba jött es abban hagyta a kötést, aztan ujra megkezdette, mikor a fiatal ember elhaladt. Már jókora darab volt kész a harisnyából, mikor másnap ismét megjelent a fiatal ember az ablak alatt. Felnezeit most is oda, de mintha többet moadott volna az a szempillantás, melyet a leányra vetett. Jól emlékezik rá, hogy másnap mint várta azt a fiatal embert, nem volt nyugta, csak kötött lázasan, sebesen s a harisnya már felig készen volt, mikor megjelent az érdekes arcú fiatal ember az ablaknál.

Ugy nezték egymásra, mintha a legizalmasabb ömerűsök volnának, pedig még

csak háromszor látták egymást, még a harisnya sem készült el egészen. Másnap ismét ott ult az ablaknál a kis leány, ujjai között szorgalmasan forgott a kötötü, a pamutgombolyag már kisebb-kisebb lett. A sápadt arcú fiatal ember ismét megjelent az ablaknál, de most már sokkal bátrabb volt mint eddig, nem csak néman nézett felfele, de meg is állt egy perczre az ablak alatt, es a szemével köszönt is a leányak, ki erre ugy megrettent, ugy zavarba jött, hogy felugrott helyeröl a kotesével, mi közben a pamutgombolyag kiesett az ablakból az utcára.

A leány zavarában odafutott az agya elé, megragadta a kis fehér csipkés parnat es bele temette pirulo arczat. Nem volt semmi gondolata, csupán egy kep lebegett a lelke előtt, azé a halvány ifjúe. Soaig maradt így neman, mozdulatlanul — nem gondolkodott, csak érezte t. Mikor első zavarából folacsudott, lassan telemelte kis pószke fejét a parnáról es felve tekintett az ablak felé. A kötést göröcsösen szorította az ujjai között, midőn észrevette, hogy a pamutgombolyag nincs már az ablakban, de egy szál pamut a koteséből kifelé húzódik az ablakon es eltűnik az utcán. Félelken ment a pamutszál után az ablakig, es kinezett az utcára. Egyszerre, mintha a lábai oda gyökereztek volna a padlora, megállt mozdulatlanul. A pamutszál a kún álló sápadt ifju kezében tört el. Össze volt a kötve.

A szobaleány bevitte a kisasszonynak a harisnyát. Az urnó fehér kezébe vette a csinos jószágot s nem állhatta meg, hogy meg ne jegyezze:

— Hogy tudhat egy szegény leány ilyen finoman kotni?

Mikor a szobaleány eltávozott, őnagysága felökte lábáról a gröngygyel himzett kis papucsokat, aztan lehuzta harisnyáit, hogy az ujjakat próbálja fel. A megtelt fehér lábcsakkra nehezen ment fel az új harisnya s ugy megfeszült, mintha le sem akart volna jónai többet onnan.

Őnagysága gyönyörködve tekintett lábcsakkaira s észre sem vette a halk kopogást, mely kívülről behangzott. Vagy ha észrevette is, nem akarta meghallani, hiszen nincs abban semmi szegény, ha az embernek szép lábai vannak.

A kopogás ismétlődött. Őnagysága olyan hangot csicsergett piczi ajkai közül, hogy szabadnak is, nem szabadnak is lehetett érteni. Perze a ki hinn volt, az szabadnak értette. Benyitott. Elegáns ur volt, kifogástalan öltözetben, mozdulatban.

Őnagysága felsikoltott. — Nem szabad, azt kiáltottam. — Bocsánat, ugy értettem, hogy szabad. Bocsánat, eltávozom.

Az elegáns ur csakugyan távozni akart, de midőn látta, hogy nem nagyon köldik, batorzkodott még tovább is ott marada, persze

csupán azért, hogy bocsánatot kérjen es hangsulyozza, hogy ha nem szabad, akkor elmegy. Pedig dehogyan ment volna. Ott maradt egy helyben az ajtó mellett es ugy bámult azokra a piczi lábakra. Erzete, hogy többé nem tudja tettetni a hidegseget es zereimének titkolása megöli, elegeti.

Egyszerre elejtette botját, czillinderét, oda rohant a szép hölgyhöz, megragadta piczi lábait s ezer csókkal halmozta el azokat.

— Szeretlek, szeretlek.

A szép hölgy elmosolyodott, jól tudta ő ezt eddig is es sok bosszuságot okozott neki, hogy az a férfi daczolni mert vele. Most azonban győzött. Aztan piczi kacsóival meglegyintette az ifju arczat melyről már eltűnt a tettetett hidegseg.

— Hát nem birtad már előbb megmondani!

A mit nem volt képes megtenni százezer bátorító mosoly, a harisnyát megtörték a férfi büszkeségét. A két zerelem egymás nyakába borult, ajkaik is egymásra tapadtak — össze voltak a kötve.

A harisnyák azóta elhányódtak. Egyikére ráakadt egy czigáay es csinált belőle — dohányszálcskót.

Leontesz.

ként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg s március hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) és a különböző cseplőgépek szerkezete és kezelése fog tárgyaltatni. — Tanulókat felvételtnek a 18. életévüket betöltött, irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdatiszták, birtokosok, teptulajdonosok. A beépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állnak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani. A tandíj 5 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell befizetni. A beiratások f. évi december 15 től január 2-ig tartanak az intézet helyiségeiben (Budapest, VIII. ker. pep-színház utca 8 sz.) Védőknek a tandíj bevétele mellett felvevő is iratkozhatnak. A védőkől jövő tanulóknak jan. 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

* Tanczestély. Schaf János táncztanító decz. 7-én, azaz holnap este a timár-társulat nagyváradi-utczai 2903. sz. házában tánczproba-estélyt rendez. Belépti díj tetszés szerinti. Kezdet 8 órakor.

* Bőriparosok figyelmébe. A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium a non-vedési felbékelt és legényeségi börtönmű felszerelés, valamint löszereleivei czikkék szállítása iránt 1891 évi január 1 től kezdve további öt évre vállalkozás utján szándékolt biztosítása iránt pályázatot hirdetven, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a szállításhoz részvenni szándékozókat, miszerint az ide vonatkozó szerződési részletes feltételek az alóliit kereskedelmi és iparkamara hivatalában (N. Hatvan-u. 1445. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1890. november 29. A kereskedelmi és iparkamara nevében: Szász Lajos elnök, Dr. Király Ferencz titkár.

* Deczemberi naptár. A deczemberi kalendáriumban két napon akad meg az ember szemé. Az egyik deczember 12-ike, a másik 21-ike. A első datum ránk névze csupán csak naptári nevezetességet jelent: akkor van tudniuk a gyűrűs napfogyatkozás, melyben az új zealandiak, dél-amerikaiak, az indiai Océánon és déli sarkterületek gyönyörködhetnek. Deczember 21-ike a tel hivatalos kezdete. Rövid idő választ el tőle s eddig úgy látszik nem nagyon imponál meg az időjárásnak a naptár. — A rendes határ idők: a hold 3-án 7 órakor reggel a földtávolban; 15-én 1 órakor reggel a földközépen s 31-én reggel a földtávolban van. Az utolsó negyed 4-én delután 2 óra 43 perczkor lesz, 12-én 4 óra 27 perczkor reggel pedig újhód. Az első negyed 18-án 9 óra 53 perczkor este: hódította pedig 29-án 7 óra 53 perczkor reggel lesz. — Deczember 1-én a nap hossza 8 óra 24 percz, 20-ig meg fog, s után pedig a nap végig 3 perczet növekszik.

* Találatott. A színház oszlopcsernőjének táján egy női arany-óra fedellap találatott. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a rendőrtörökaptánságnál.

* Helyreigazítás. A „Debreczen” 232-ik számban megjelent püspök-ladányi hírlunket oda kell módosítani, hogy nem bíróval a szász-társról, hanem megyei közigazgatási bizottsági tag választásáról volt szó; az elhunyt Papp János ugyanis az utóbbi 3 évben nem volt bíró, hanem közigazgatási bizottsági tag s ezt a helyet kellett elhunytá folytán betölteni. A közönmény többi része érintetlenül marad.

* Az Emke perselyek felbontása. Ma d. e. bontották fel az Emke perselyeket a városban — következő eredményel: Csiffy Katalin gyűjtése: 3 frt 25 kr, Hegedűs Istváne: 3 frt 30 kr, a deb. delegáltok: 6 frt, Nagy József ikatő: 73 Krasznay Ferencze 3 frt 29 kr, Rosen Gyuláné 5 kr, Szabolcska utóda: 2 frt 89 kr, Lichtenau Martoné: 2 frt 25 kr, Leányei Imree: 3 frt 60 kr, Debr. Ell. 19 frt 06 kr, Sinay Samuel 19 frt 43 kr. Összesen: 65 frt 12.

* Nyilvános köszönet. Vertessy Lajos ur, a debreczeni „üggyelvényes-kör” olvasó könyvtára javára, Kossuth Lajos „Iratam az emigratióból” czimú műveinek harmadik kötetét ajándékba adni szives volt, melyert is fogadjék e helyen szives köszönetemet. K a t ő László könyvtáros.

* Egy Stradivarius hangszer-négyes. Parisban a m. hóban halt meg Saint-Roché, d. sz. gazdag amateur, a ki után az örök-ökre 132,500 frank értékű vonos quartett maradt. E hangszerek közt van egy hegedű, a melyhez maga S radivarius — a nagy mester — a „Hattyudai” nevet adta. És ez emek hegedű csakugyan utolsó műve volt, mert annak elkészülte után kevéssel a nagy mester meghalt, az 1737-ik évben, 83 éves korában. Eddig — tevesen — egy 1736-ból származó hegedűt tartottak a mester utolsó műveinek, a mely Salaboe gróf birtokában van. Elhunyt hangszeresek, az örök-ök kiskorúsága miatt, a napokban nyilvános árverésre kerültek s mintegy 44,000 frankkal olcsóbban keltek el, mint a mennyibe az elhunyt műbarátok kerültek. A „Hattyudai”-hegedű Magyarországra került, mert az ismert hang-és gyáros Sternberg Armin tulajdonosa lett 30,000 frkért, de csak erős küzdelem után, mert Campofornio herczeg az árverelésben 30,000 frankig ment. A „Hattyudai”-hegedű remélhetőleg Magyarországon marad, ha ugyan Campofornio herczeg — a ki nagy hasznát igert Sternbergnek — at nem veszi. Sternberg már arra is ajánlatot kapott, hogy a hegedűt kiállításon mu-

tassa be a nagy közönségnek, ő azonban valószínűleg üzletének kirkatába fogja helyezni a becses hangszert.

Színház.

— Deczember 4. és 5. — Mándoky jubileuma.

A debreczeni színház régen nem látott olyan szép közönséget, mint csütörtökön este. Földszint, páholyok, erkély és karzat zsúfolásig megteltek. A szokatlan jelenséget Mándokyok y Bela színeszi működésének 30 éves jubileuma es bucsu fölépte idézte elő. A közönség rokonszenves érdeklődése és ovációja méltó volt a Mándoky Bela hosszú színeszi pályájának fényes sikereire. Mándoky azon tudattal mehett a nyugalomba, hogy a debreczeni közönség szeretetét magával viszi!

A jubiláris előadás megkezdése előtt a színtársulat összes tagjai a színpadon gyűltek össze, hogy átadják Mándokyknak az emléktárgyakat és koszorúkat. A függőlyt felhúzták, hogy a közönség is tanuja legyen a szép jelenetnek.

Midőn Mándoky a színpadon megjelent, riadó taps fogadta. A színtársulat nevében B a l a s s a intezett szép és lelkes beszédet az ünnepelethez s T a j k e r t i Berta atnyújtotta neki a színtársulat ezüst-koszorúját. („Mándoky Belának, a debreczeni színtársulat” felirattal), G o t h S a n d o r a debreczeni színtügyegylet koszorúját (kek-sarga szalagján „A deb. színtügyegylet. Debreczen, 1890. decz. 4. felirattal.) C s i k i László a deb. közönség koszorúját, melyhez peazes level és gyémántos mellű is volt mellette, B e r c z i pedig a deb. gazdasági akadémia koszorúját (fehér szalagon „A deb. gazdasz-ifjúság” felirattal.) nyújtotta át.

A Poltényi-pár nevében P ü s p ö k i nyújtott át virág bokrotat, a Feleki-pár koszorúját H a t v a n i („Feleki Miklós és neje felirattal), a Palmay Ika fehér és rózsaszín szalagú koszorúját pedig G y ö n g y i adta át. A zene-karból is nyújtottak fel egy koszorút. M a n d o k y a megüdvözlő remegő, zokogó hangon beeggett köszönetet e kitüntetésért s beszédet e szavakkal végzett:

— „Mig s hant be nem takar, e varosert dobog szívem.”

A közönség hosszasan, lelkesen tapsolta régi kedvencét, kinek művészetében 25 éven át annyit gyönyörködött!

Az emléktárgyak átnyújtása után kezdetet vette az előadás. Mándoky ugyanazon darabban, „S h e r i d a n R i c h a r d” cz. színműben öccsüztet el, melyben legelőször fölépelt a deb. színpadon. Most is a czim szerepet játszotta ifju hevel, jellemzetes alakítással. A kik ifjú erőtől duzzadó játékat láttak, önkénytelenül is azt gondoltuk: kár meg Mándokyknak nyugalomba vonulni! Reméljük is, hogy egyszer-mászor ismét fogjuk meg őt a deb. színpadon. Minden felvonás után többször kihívták s egész este a legrokonszenvesebb t ü n t e t e s e k központját képezte.

A szereplőkön meglátszott a teltház hatása. Mindannyian igyekeztek s Mándokyknál dicsérreltel emeljük ki B a l a s s a t (Champrose marquis), P ü s p ö k i t (Golden), C s i k i t (Dumbár), B e r c z i t (Spencer lord), A n d o r f i t (Paddy), P a l o t a i P i r o k a t (Zuzsanna), K o n k o l y E m i l i á t (Cardwell herczegnő) s L á s z y n e t (Deborah). A kisebb szerepek is jó kezekben voltak.

Emelte az előadás érdekességét a felvonás közönségben rendezett hangverseny is. Az első felvonás után — Tombor Aladar zongora-kísérete mellett — Valentinia eukelt a „Hugenották”-ból, Póla Jenny pedig „Ismered ama hont?” kezdetű dalt és az „Ika”-operából egy románcot adott elő; — a második felvonás után Mándoky Beláné urhógy, az egykori hírneves ekesző lepett fel, hogy osztozék ferje dicsőségében s nagy hatással adta elő a „Nagy vaitozatok”-at Adámstól, Mozart themája felett.

Végül Póla Jenny és Valentinia „Donna Juanita” cz. operettből eukelték egy kettős dalt a közönség nagy tetszése mellett. A hangverseny szereplőit szinten meglátszott.

Előadás után a „czigány-sátor” rendezett Mándoky tiszteletére barátságos estélyt s az ifjabb nemzedék tagjai tisztá szívükből kívántak boldogságot és megelégedést a nyugalomba vonuló pályatársnak ki fényes színpadi sikereit ily dicsőséggel koronázta!

A színházi műsor következőleg van megálapítva: Decz. 7-én: „Pepita” 8-an; „Nani” 9-en; „Rip-Rip” (B. Cservári Hona jutalom játéka.) 10-en; „Bettyar kendője” 11-en; „Franciilloa” — 12-en; „Királyfogás” 13-an; „Oroszlán ebredése”. 14-en; „Piros bagyellaris”

Tegnap este — népelőadás gyanánt — leszállított helyárák mellett adták a „Fenyegerek”-et. A felsőbb régiok zsúfolásig meg is teltek, de a páholyok, különösen pedig a földszinti támasz-szekek legnagyobb része üres maradt. A népelőadások eszméjét kulomben helyeseljük s legalább minden két hetben lehetne egy népelőadást rendezni.

B. Cservári Hona asszonynak, színtársulatunk primadonnájának, f. hó 9-én, azaz kedden lesz a jutalom-játéka, mely alkalommal a „Rip-Rip” cz. romantikus operette kerül színpad. B. Cservári I., kit a tehetséggel párosult igazi lelkesedés vitt a színpadra, ezúttal

többnyire külföldi színpadokon működött s különösen Münchenben és Berlinben aratott nagy sikereket. A legkiválóbb német zene kritikuskok nagy elismeréssel nyilatkoztak énekeről, de őt a külföld elismerése, mely anyagiilag is hálásabb, nem tarbatta sokáig vissza a hazától s bár módjában lett volna Budapestre is szerződnie, hol hosszabb ideig működött, örömmel fogadta a deb. színház igazgatójának szerződési ajánlatát, hogy a legnagyobb város közönségét gyönyörködtesse szép, úde haagjával. Rövid itt lete alatt meghódította a közönséget s szerepei közül elég csupán a „Czigánybáró” Szaffját fölemlítetünk, hogy tehetségéről és szép hangjáról fogalmat alkothassunk magunknak. A „Rip-Rip” cz. operettében is egyik legjobb szerepét fogja játszani s a közönségnek alkalma lesz ismét egy újabb kiváló alakításában gyönyörködni. A debreczeni közönség mely mindig megtudta becsülni a valódi tehetséget, — kedden is bizonyára megmutatja, hogy műtlését a rossz akarat és intrika nem fogja ferde irányba terelni, hanem teljes elismeréssel adózik színtársulatunk egyetlen primadonnájának!

Közgazdaság.

— A vetések állása. A földmívelésügyi miniszteriumhoz a vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról nov. hó 16-tól 30-ig beérkezett hivatalos jelentések szerint az őszi vetések a Duna balpartján javultak, a repce és buzavetések helyenkint foltosak és hiányosak. A Duna jobbpartján a hosszabb enyhe és esős időjárás alatt csaknem mindenütt kikelték színtügy a késők is: a koraiak itt-ott bokrosodtak, az egerek és férgek meg most is sok pusztítást okoznak. A Duna-Tisza közepén a kedvező időjárás a vetésekre általában jó hatással volt s azon magvak is kikelték, melyeknek kikeléséhez keves reményt fűztek. A Tisza jobbpartján a későbbi ouza és rozsvetések a tartós enyhe időjárás folytán mindenütt szépen kikelték és kedvezően fejlődnek. — Sáros és Zemplén megyében az egerek szaporodása aggodalmat kelt. A Tisza-Maros közepén a vetések a kedvező időjárás következtében legnagyobbbrészt jól állanak, különösen a későiek, a melyek gyorsan és egyenletesen kikelték: Temesben a repcét a bolhák nagyrészt elpusztították. Erdélyben a vetések kevés kivétellel színtén jól kikelték és szépen fejlődnek, a koraiak is bokrosodnak. — A gazdasági munkálatok közül az ország legnagyobb részében a szántást az esős időjárás miatt abba kellett hagyni. Itt ott trágya és fahordással foglalkoznak. A m. a takarmányt illeti, a juhok sok helyen sőt itt-ott a marhák is kijárnak meg a legelőre, takarmányhiányról még nem igen érkeznék panaszok, de az ország egyes vidékein tartanak annak előbb utóbbi bekövetkeztétől.

Gabnárak. (Budapest terménytőzsze decz. 5.) Buza tavaszra 8.02 pénz, 8.04 áru. buza őszre — pénz, — áru, május-juniusra — pénz, — áru. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.22 pénz, 6.24 áru, aug.—szept. — pénz, — áru. — Zab őszre — pénz, — áru, tavaszra 7.16 pénz, 7.18 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 13.40 pénz, 13.50 áru.

Debr. Színház.

Holnap, vasárnap, deczember hó 7-én, páratlan bérletben K. Kopácsy Juliska

II. vendégjátékául:

PEPITA.

Operette három felvonásban.

Főszerkesztő: Szlnay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

Alkalmi eladás.

Mint minden évben, úgy az idén is a karácsonyi ünnepek alkalmával raktárunkból több száz vég egész gypaju női ruhakelméket, melyeknek ezelőtt frt 1.—, 1.20, 1.40, 1.60 volt métere, választottunk ki s ezeket a mai naptól kezdve méterenkint

35, 45, 55 és 65

krért árúsitjuk el.

Ez alkalommal ajánljuk nagy választékban raktáron levő

karácsonyi és ujévi

ajándék tárgyaikat.

Bosznay J. és Társa Debreczen, czepléd-utca.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alóliit kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbírószág 10,643 p. 1890. számú végzése által Müller Hermann javára Elkán Károly ellen 120 frt. tőke, a már fizetett összeg betudásával, ennek 1890 év jun. hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 60 kr perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 530 frtra becsült 2 drb. tisztító-gép, egy hámos lős és egy talyigából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 14093 p. 1890 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínhen, vagyis alperes lakásán a hadházi ut mellett leendő eszközzésére 1890-diki évi deczember hó 15-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Debreczen, 1890. évi deczember hó 4. napján.

Sugár Gyula. kir. bír végrehajtó.

Ruha-eladás.

Edelmann Olga czég atteliejében Bécs I. Spiegelgasse 23.

Angol-, báli-, estély-, utcaizöltözetek, felöltők, jaquettek stb. a legegánsabb kivitelben kaphatók. Kivánatra ruha-minták és árak ingyen megküldetnek.

Advertisement for Sternberg Armin. Text: 'Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.' 'Sternberg Armin BUDAPEST, VII. Kerepesi-út 36.' 'Saját készítményű mindenféle vonos-, veres-, fa- és rez-fúvó-hangszeresek és azok alkatrészei.' 'Mindennemű hangszeresek és szándó művek javítása és kárhangozása szakaszeri pontossággal eszközöltek.' 'Külföldi árjegyzék kérésre' 'Harmonikáról'

Nagyválaszték: Gyászkelmékben.

GYENES LAJOS

DEBRECZEN, Főter. városház épület.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát:

a legujabb divatú női ruha szövetekben,

FLANELL, KASÁN és JÓ MOSÓ VELEZEKBEK,

mindennemű női ruha díszítésekben

Himalay, Berliner, Chenilla és selyem kendőkben,

kötő-pamut, kötő-gyapju, ezérna és

minden a rövidaru szakmába vágó arukban

HAUSCHILD PAMUTOK.

Nagyraktár: Sirkoszorukban.

NŐI RUHÁK elkészíttetését.

saját szöveimből elvállalom.

Mintagűjteményemet kívánatra bérmentve küldöm.

Férfi fehememűek és Nyakkendők.

JÓ SZABÁS UJZÓK.

és máttól kezdve

minden ünnep- és vasárnap délután,

a helyben állomásozó cs. és kir. 39-ik gyalog ezred zenekara által

Czapek Péter karnagy úr személyes vezénylete mellett,

a „Margit“ fürdő villanyvilágított dísztermében

NAGY SÉTA-HANGVERSENY

TARTATIK.

Kezdeté délután 4 órakor. — Bemenet 20 kr.

A hangverseny bármily idő esetén megtartatik.

Kitünő ételek- és italokról gondoskodva lesz.

A t. közönség minél számosabb megjelenését kérve, —

vagyok

SZIKSZAY GYULA,
fürdő-tulajdonos.

Még csak néhány napig.
Huzás már december hó 16-án.

MAGYAR ÁLLAMI JÓTEKONY-SORSJEGYEK.

Főnyeremény 60,000 forint.

Az összes nyeremények 160,000 fortra rugnak.

Egy sorsjegy ára 2 forint.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővárház felemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál; a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-árusító közegnél.

Budapest, 1890. október 1-én.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

JENEY GYULA

Debreczen, főter. „BIKA“ szállodával szemben

VÁSZON, BÉLÉS, KÉZMŰ, kész fehéremű és

RÖVID ÁRUK raktára.

DERÉK-FÜZÖK gyári raktára.

Menyasszonyi kelegyek teljes kiállítás elvállaltatik.

Arany érem Pécs 1888.

Kárpáti mellszörp **köhögésellen**

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, rekedtség, elnyálkás dús, idült huror, inger és számkökögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségül legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. — Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpastillák.

Ezen pastillák a magas Tátrán található gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

KÁRPÁTI MELLETEA. Egy nagy csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnar Lipót gyógyszerésznél Kassán, Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban

JENEY GYULA

DEBRECZEN

főter. „BIKA“ szállodával szemben.

Ajánlja dúsán felszerelt

Vászon-, bélés-, kézmű-

és

rövidárú-raktárát,

nekülönb a most ujonnan raktárra

érkezett

NŐI RUHA SZÖVETEKET,

hozzávaló díszeket,

SZÍNES MOSÓ VELEZEKET

dús választékban,

a legolcsóbb árak mellett

Téli Himalaya kendőket,

FÜGGÖNYÖKET

és a gyertyákat.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

Leltározás alkalmából december

1-től kezdve az összes raktárunkon

levő női ruhaszöveteket (finom fe-

kete divatkelméket is), színes mosó

velezeket, téli nagy és kis kendő-

ket, berlini harasz es főre való

caschmir kendőket

teretemesen

leszállított árakon

árústjuk el.

Nincs többé fejtájas!

D. Götz migraine-pora.

Huszonöt év óta egyedül, léges,

rheuma-szerű, sőt gyomorból szá-

razó fejtájas ellen a legjobb si-

kerrel használtatik, mit több ezere-

menő köszönet nyilatkozások bizo-

nyítanak, utolsó időben a

madrídi udvar

feltünő eredményvel használta. Egy

doboz ára, használati utatással, 2

frt. egy kis próba-doboz, használati

utatissal 1 frt. Eredetiben kapható

csakis egyedül Fáykiss József nagy

kristóffhoz címzett gyógyszerár-

ban, továbbá Török József gyógy-

szertárban, király-utca.

Debreczenben: Dr. Rothschnek, Tamassy Béla és Tóth

Béla gyógyszerész áraknál.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujjonnan berendezett

TEMETKEZÉSI INTÉZETE

DEBRECZENBEN.

Czegléd-utca 2155. sz. a., a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal

temetések rendezését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeket kielégítőig, a leg-

nagyobb csinnal kiállítva, helyben mint vidéken.

HULLASZÁLLITÁST

szabadalmazott légmentes érczkoporsókban, minden irányban esz-

közül, vasuton árszabály szerint.

Halottas kosujai

a legmagasabb igényeknek megfelelők.

Mindennemű ércz- és művirág-koszorúk

felirással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árat.

A midőn új vállalatomat a n. é. közönség pártoló figyel-

mébe ajánlom: igérem, hogy számos éven keresztül szerzett ta-

pasztajatomat a gyászoló felek irányában, szigorú pontosság és

figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen. 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel

Dankó Mihály

temetkezési intézet-tulajdonos.

Észak magyarországi egyesített kőszénbánya
és
iparvállalat részvény társulat

Tojás-szén háztartások részére

Felhívjuk a tisztelt fogyasztóközönség figyelmét ez új kitünő minőségű tüzelőanyagra, mely minden szerkezeti kályhákban, valamint takaréktűzhelyeken egyaránt előnyvel használató és magában oly kitünő tulajdonságokat egyesít, hogy a legmelegebben ajánlhatjuk.

A tojás-szén ára igen jutányos!

Mintával és használati utatissal ingyen szolgálunk. Együttal ajánljuk ismert jó minőségű karancsaljai és csibai tömör-szentünket.

MEGRENDELÉSEK ELFOGADTATNAK:

Budapesten: közp. irodánkban Erzsébet-tér 3. szám;
••••• a vidéken minden nagyobb szénkereskedőnél. •••••

A vezérigazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik).

Közzétett árak
Helyben és postán k...
Egy évre ...
Fél évre ...
Hogyed évre ...
Egyes számok
A lap mellékletével
székhelyénél, Nagy-
utca, 1066. szám. Dru-
kban. — a szerkesztőség
székhelyénél.

Előzetes hírek
Közvetítésben a kiad-
ásba KUTASI IMRE
székhelyénél a postaközlő-
őrtől.

Bizottsági t

A városi bizo-
nak kérdése foglat-
kat. Nem csoda, h
gyobb érdeklődés
máskor, mert szám
a közel jövőben m
Kivánatos le-
bizottsági tagok
pontból ejtetett vo
azon bizottsági tag
híven teljesítették
volna, mi által el
moly feladatok
egyetértés.

A kormánypa-
gy, mint a varo-
kérdésé tette a bi-
sat is. Lapunk m
tunk mar arra, hog
névsorból a 1
48-as párti p
nem mind kihi

Kivétel gyanú-
bert benthagytak
csak azért történt,
sornak szigorú kor-
azonban e kivéte-
maga ellen a jogos
A kormánypa-
névsorban a követk

I. Csapó-u-
2. Balogh Imre bí-
bankigazgató, —
véd, — 5. Szőke
Gyula, — 7. Nov
II. Péter
Ferencz volt főjeg-
gely, — 3. Domok
Samuel tanár, —
Tóth István építész
int.

III. Hatva
lóssy Dező, — 2
3. Kovács Gyula
József ügyvéd, —
gyógyszerész, — 6.
Tóth Ferencz 15
István.

IV. Czegléd

Színház

(Két bucsu
— Hogy talált
a mult heti színi elő-
— Moadhatom
igen érdekes, élvezet-
dag volt.

— Igen, de e
sajnálja őt?
— Határozott ve
reczeni színházra né
Saharajan ő egy zöld
hauga, routineja, s ha
sikert aratott számára
es operette-géne-ban
s ezekivüi rokonszer
heltenne tettek a de
mely bucsu előadásán
tona-ban zsufoóság m
koszorúkkal, ovatióká
derek színész.

— S mit gondo
a debreczeni színház
tek? Emelkedés reá
vári nemzeti színház
— Talán Egyé
sohasem a hely adja
művészet maga, a m
mi új direktorunk h
0116. Kolozsvár.